

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 24.4.2008
KOM(2008) 224 v konečném znění

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉMU
ÚČETNÍMU DVORU**

**Výroční zpráva o finančním řízení 7.–9. Evropského rozvojového fondu (ERF)
v roce 2007**

{SEC(2008)518}

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Významné události v roce 2007.....	3
3.	Hlavní body.....	4
4.	Finanční situace 7.–9. ERF na konci roku 2007	5
5.	Včasné a efektivní provádění programů AKT: plnění cílů v roce 2007	5
5.1.	Zvýšení kvality, dopadu a udržitelnosti programů.....	5
5.2.	Rychlejší poskytování pomoci	8
5.2.1.	Zachování celkových neproplacených závazků (RAL) na stabilní úrovni	10
5.2.2.	Rovnoměrné rozložení závazků v průběhu celého roku (aby nedocházelo k nahromadění na konci roku).....	12
5.2.3.	Stabex.....	12
5.3.	Koordinace a sladění opatření s ostatními dárci	12
5.4.	Vytvoření podmínek pro účinné kontroly a zajištění odpovědnosti za finanční řízení	13
5.5.	Aktivní politika lidských zdrojů a zlepšení interních postupů.....	15

1. ÚVOD

Tato zpráva splňuje požadavky stanovené v čl. 96 odst. 2 a v článku 102 druhé větě finančního nařízení pro 9. evropský rozvojový fond¹, podle nichž Komise každoročně předává zprávu o finančním řízení Evropského rozvojového fondu (dále jen „ERF“).

Údaje, které se používají pro cíle výkonnosti EuropeAid a pro výkaznictví OECD-DAC, nezahrnují částky, u nichž bylo zrušeno přidělení, a příkazy k úhradě, jsou tedy hrubé, nikoli čisté. Není-li uvedeno jinak, jsou údaje uvedené v tomto oddíle a příloze hrubé.

2. VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI V ROCE 2007

Rok 2007 byl pro řízení Evropského rozvojového fondu úřadem EuropeAid zvláštní, neboť jeho činnosti byly ovlivňovány především tím, že bylo nutno přidělit všechny zdroje 9. ERF do konce roku 2007.

V květnu 2005 stanovila Rada konečné datum pro závazky z 9. ERF na 31. prosince 2007. Toto rozhodnutí je známé jako „ustanovení o skončení platnosti“². Výjimky byly uděleny pro Stabex a podpůrné výdaje³.

V květnu 2007 rozhodla Rada ministrů AKT-EU o přidělení části rezervních finančních prostředků 9. ERF, které byly původně určeny na dlouhodobý rozvoj, ve prospěch konsolidovaných finančních balíčků B, uvnitř programů AKT FLEX, afrického mírového projektu a svěřeneckého fondu pro infrastrukturu.

V listopadu 2007 povolila Rada další prodloužení konečných dat pro rozhodnutí o financování v rámci jednotných programových dokumentů francouzských zámořských zemí a území a o úrocích z ERF⁴.

V roce 2007 učinila Komise rozhodnutí v kontextu přezkumů 9. ERF na konci období a vyzvala úřad EuropeAid, aby provedl přerozdělení přidělů mezi zeměmi, regiony a odvětvími.

Komise byla schopna splnit všechny podmínky „ustanovení o skončení platnosti“, zejména:

- (1) zrušit přidělení všech postradatelných prostředků na závazky do konce března 2007, aby mohly být do konce roku 2007 znovu přiděleny;

¹ Úř. věst. L 83, 1.4.2003, s. 1.

² Rozhodnutí 2005/446/ES, Úř. věst. L 156, 18.6.2005, s. 19.

³ Příloha Ib obsažená v příloze rozhodnutí Rady ministrů AKT-ES č. 1/2006 (Úř. věst. L 247, 9.9.2006, s. 22).

⁴ Rozhodnutí 2007/792/ES, Úř. věst. L 320, 6.12.2007, s. 31.

- (2) předložit všechny programy, které by měly čerpat prostředky přidělené zemím a regionům z balíčku A, do konce července 2007 ke stanovisku výboru ERF;
- (3) připravit nové programy, jež byly v rozhodnutí Rady ministrů AKT-EU z května 2007 určeny jako prioritní, pro rozhodnutí do konečného data stanoveného „ustanovením o skončení platnosti“.

Tak bylo možno přidělit všechny zdroje 9. ERF do konce roku 2007, s výjimkou francouzských zámořských zemí a území, v souladu s rozhodnutím 2007/792/ES. Je to poprvé, co byly všechny prostředky ERF přiděleny dříve, než vstoupil v platnost následující ERF.

V roce 2007 dokončilo GŘ pro rozvoj (DEV) v rámci 10. ERF programování pro 51 strategických dokumentů země / národních indikativních programů ve výši 8,7 miliardy EUR, což představuje 65 % plánovaných přidělů pro země. Dokončení programování pro zbývající přiděly se očekává v roce 2008, přičemž nejbližším možným termínem vstupu 10. ERF v platnost je nyní červen 2008.

3. HLAVNÍ BODY

- Finanční cíle 2007 – Komise splnila téměř všechny své finanční cíle a přesáhla cíle celkových závazků a smluv. Poprvé byly všechny prostředky ERF přiděleny dříve, než vstoupil v platnost následující ERF.
- Platby ERF dosáhly rekordní úrovně (2,92 miliardy EUR), ale byly omezovány nedostatečnými peněžními toky. Zvýšení rychlosti plateb ERF v nedávných letech znamená větší tlak na členské státy, aby zrychlily platby svých příspěvků. Již v roce 2007 nebyly některé členské státy ochotny zvýšit své příspěvky v požadované míře, takže existuje riziko, že by se nedostatečné peněžní toky mohly vyskytnout i v roce 2008.
- Interní kontroly a postupy – ERF je ještě stále zapotřebí začlenit do Společného systému pro oblast vnějších vztahů (CRIS). Kromě toho bylo zavedení ABAC-FED dále odloženo na počátek roku 2009.
- Zaměstnanci – po posouzení pracovního zatížení úřadu EuropeAid bylo možno zaměstnat v roce 2007 v ústředí AIDCO/C dalších 11 smluvních pracovníků. Tím se sice odstranila personální omezení, pracovní zátěž pracovníků ředitelství AKT v úřadu EuropeAid však nadále zůstává oproti jiným zeměpisným oblastem vysoká. Delegace ve státech AKT dále pracovaly i přes značná personální omezení.

4. FINANČNÍ SITUACE 7.–9. ERF NA KONCI ROKU 2007⁵

Následující tabulka podává přehled o celkové finanční situaci 7.–9. ERF na konci roku 2007. Rok 2006 se uzavíral se 3,16 miliardami EUR nepřidělenými na závazky, zatímco na konci roku 2007 zbývalo přidělit pouze 49 milionů EUR (přibližně 0,001 % přidělených prostředků).

Tabulka 1: Finanční situace 7.–9. ERF na konci roku 2007 (v milionech EUR)

Prostředky přidělené státům AKT a zámořským zemím a územím (z ERF) ⁶			Přiděleno na závazky	Vyplaceno	Nepřiděleno/nevyplaceno		
7.–8.	9.	Celkem, 7.–9.			Nepřiděleno na závazky	Neproplacené závazky (RAL)	Zbývající nevyčerpané prostředky celkem
A	b	c (a+b)	D	E	f (c-d)	G (d-e)	h (f+g)
21 422,27	15 906,38	37 328,65	37 279,37	26 699,96	49,28	10 579,40	10 628,69

Částka 49,28 mil. EUR nepřidělená na závazky tvoří zdroje dostupné pro financování výjimek podle „ustanovení o skončení platnosti“.

5. VČASNÉ A EFEKTIVNÍ PROVÁDĚNÍ PROGRAMŮ AKT: PLNĚNÍ CÍLŮ V ROCE 2007

Cíle úřadu EuropeAid jsou, pokud jde o ERF, definovány:

- v části ročního plánu řízení úřadu EuropeAid věnované státům AKT a
- použitelnými centrálními ukazateli výkonnosti, které schválilo vedení úřadu EuropeAid.

Následující kapitola vysvětluje, jak byly tyto cíle splněny nebo překonány.

5.1. Zvýšení kvality, dopadu a udržitelnosti programů

– *Vyhodnocení veškerých programů ve fázi zjišťování potřeb a přípravy*

„Skupiny pro podporu kvality“ úřadu EuropeAid vyhodnocují operace ještě před jejich uskutečněním (ex ante). Pokrytí finančních návrhů ERF skupinami na podporu kvality se v roce 2007 zvýšilo na 91 % programovaných prostředků přidělených na závazky v daném roce.

Tabulka 2: Vyhodnocení finančních návrhů ERF skupinami pro podporu kvality v roce 2007					
Fáze projektu	Ukazatel		2006	2007	meziroční změna v %
Zjišťování potřeb	Posouzení dokumentace ke zjištěným potřebám	Počet	156	169	8 %
		Hodnota (mil. EUR)	2 276	1 636	–28 %
Příprava	Posouzení finančních návrhů	Počet	181	272	50 %

⁵ V oddílech čtyři a pět jsou v údajích o závazcích a platbách zohledněny opravy, které Komise v roce 2004 provedla v údajích o platbách Stabex za období 2002 až 2004.

⁶ Údaje v celé této zprávě: – zahrnují rizikový kapitál Evropské investiční banky (EIB) a související dotace úroků ze 7. až 8. ERF, neboť Komise nese odpovědnost za zúčtování těchto prostředků; – nezahrnují prostředky Investiční facility EIB, které jsou poskytovány z 9. ERF, protože za účty facility je odpovědná EIB.

		Hodnota (mil. EUR)	3 094	3 173	3 %
--	--	--------------------	-------	-------	-----

Návrhy projektů se posuzují ve fázi zjišťování potřeb a ve fázi přípravy. Důkladná analýza ve fázi zjišťování potřeb obvykle snížila nutnost změn na následující úrovni. V roce 2007 se počet přezkumů ex ante ve fázi přípravy významně zvýšil, což odráželo vysoký počet finančních rozhodnutí potřebných pro úplné přidělení zbývajících prostředků z 9. ERF na závazky. Podíl přezkumů ve fázi zjišťování potřeb se logicky snížil: přezkumy v úvodní fázi zjišťování potřeb byly v některých případech provedeny v předchozích letech.

U každého návrhu přezkoumaného skupinami pro podporu kvality jsou některá kritéria hodnocena pomocí kladných a záporných známek (A/B a C/D), jejichž cílem je jasně stanovit slabiny návrhu, které bude nutno vylepšit.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že posuzování prováděné skupinami na podporu kvality pomohlo zlepšit kvalitu návrhů projektů mezi fází zjišťování potřeb a fází přípravy:

Tabulka 3: Dopad skupin na podporu kvality na kvalitu návrhů projektů ERF v období 2006 až 2007 - % kladných a záporných známek přidělených v každé fázi přezkumu				
Typ známky	2006		2007	
	Zjišťování potřeb	Příprava	Zjišťování potřeb	Příprava
Kladné známky (A/B)	90	95	92	94
Záporné známky (C/D)	10	5	8	6

Záporné známky od skupin pro podporu kvality znamenají, že jsou projekty schváleny pouze za předpokladu, že budou provedeny jejich změny, nebo že byly zamítnuty, aby byla před jejich opětovným předložením skupinám pro podporu kvality provedena další vylepšení. Zlepšování kvality nekončí ve fázi přípravy návrhů, protože útvary Komise je ještě před zahájením jejich uskutečňování dále upraví podle doporučení skupiny pro podporu kvality.

– *Další rozpočtová, případně odvětvová podpora*

V roce 2007 schválila Komise obecnou rozpočtovou podporu ve 38 zemích ve výši 415 milionů EUR a odvětvovou rozpočtovou podporu v 16 zemích ve výši 259 milionů EUR. To představuje 11,4 % celkových závazků u obecné rozpočtové a 7 % u odvětvové rozpočtové podpory a pohybuje se velice blízko cílů stanovených na počátku roku (10 %, resp. 7 %).

Tabulka 4: Nová obecná rozpočtová a odvětvová podpora v roce 2007⁷ (v milionech EUR)						
Typ programu	Závazky			Platby		
	2006	2007	změna v %	2006	2007	změna v %
Obecná rozpočtová podpora	198	415	+109 %	431	455	+5,6 %
Odvětvová rozpočtová podpora	414	259	-37 %	207	129	-38 %
Celkem	612	674	+10 %	638	584	-8,5 %

⁷

Údaje použité v této tabulce jsou předběžné.

V oblasti rozpočtové podpory Komise v roce 2007:

- zveřejnila pokyny pro obecnou rozpočtovou podporu (leden 2007);
- zveřejnila revidované pokyny pro podporu odvětvových programů (červenec 2007);
- pokračovala v provádění rámcového posuzování veřejných výdajů. Tomuto posouzení bylo v roce 2007 podrobeno dalších 15 zemí AKT, čímž dosavadní počet stoupl na 54 zemí;
- zahájila práci na dvou studiích, jedné o dokumentování využívání proměnlivých splátek při operacích rozpočtové podpory, druhé, která posuzuje spojitost mezi posouzením správy veřejných financí a podporou reforem správy veřejných financí;
- vyzkoušela použití sledování zaměřeného na výsledky u odvětvových programů, včetně těch, které využívají rozpočtovou podporu;
- zahájila práci na vytvoření jednotné metodiky pro hodnocení operací rozpočtové podpory, která vychází ze společného hodnocení rozpočtové podpory dokončené v roce 2006.

– *Kontrola*

V roce 2007 bylo zkontrolováno 544 probíhajících operací tvořených vnitrostátními a regionálními projekty (a jejich zvláštními vnitrostátními složkami) prováděnými v 77 zemích AKT a zámořských zemích a územích. Z tohoto úkonu vzešlo 600 kontrolních výstupů. Celkový rozpočet zkontrolovaných operací činil 5 959 milionů EUR, z nichž 5 551 EUR bylo financováno z ERF a 408 milionů EUR bylo financováno z rozpočtu ES ve státech AKT.

Sledování zaměřené na výsledky ukázalo, že spolupráce ES se zeměmi AKT probíhala v roce 2007 vcelku dobře, neboť v rámci všech kritérií sledování zaměřeného na výsledky (vhodnost návrhu, účinnost, účelnost, dopad a udržitelnost) bylo dosaženo známky 2,66, přičemž cílovým parametrem pro „průměrně dobré“ projekty je známka 2,5.

Dále bylo ex post zkontrolováno 49 projektů, jejichž činnosti byly ukončeny již před 12–24 měsíci. Zjištění při těchto kontrolách, která tvoří zpětnou vazbu pro návrhy budoucích programů, vedla k celkové známce 2,58 a známce 2,6, pokud jde o účelnost, dopad a vhodnost návrhu projektů. Obě tyto známky se pohybují nad cílovým parametrem 2,5.

– *Hodnocení*

V roce 2007 dokončila Komise 3 zeměpisná hodnocení ohledně podpory ES zemím AKT (Mosambik, Jihoafrické rozvojové společenství a oblast Tichomoří) a jedno tematické hodnocení (rozvoj zemědělství a venkova) o zemích AKT i o zemích, které nepatří mezi státy AKT. Hlavní doporučení z těchto hodnocení jsou tato:

- národní strategie pro Mosambik: role strategické koordinace, již by měla EU sehrát v oblasti soudnictví; zvýšení podpory, již by měla EU vnést do „plánovaného vzoru“ demokratické decentralizace; další zvyšování podílu obecné rozpočtové podpory a odvětvové rozpočtové podpory; a podpora mosambické vládě při přípravě politiky rozvoje vnitrostátních kapacit.

- regionální strategie pro region Jihoafrického rozvojového společenství: úsilí o začlenění regionálních indikativních programů a národních indikativních programů; postupné nasměrování finančních prostředků při využití postupů přijímajících zemí; poskytování finančních prostředků v rámci pomoci Jihoafrickému rozvojovému společenství při rozvíjení jeho vlastních postupů; zavedení pravidelných zasedání regionálních delegací pro, řešení regionálních otázek; a zvýšení podpory zprostředkovací a koordinační úlohy Jihoafrického rozvojového společenství.
- regionální strategie pro tichomořskou oblast AKT: posílit politický dialog; dále posílit pomoc oblasti Tichomoří při řešení otázek správy životního prostředí a přírodních zdrojů; zlepšit propojení regionální a celostátní úrovně; a lépe propojit dohody o přispěvcích s výsledky a zlepšit jejich plnění a kontrolu.
- tematické hodnocení spolupráce ES v oblasti rozvoje zemědělství a venkova: znovu definovat strategii a priority v odvětví zemědělství; zaměřit strategii na koncepci integrované správy venkovského prostoru v oblasti rozvoje venkova; dát přednost odvětvově zaměřeným přístupům a tam, kde je to možné, přejít k odvětvové rozpočtové podpoře; prozkoumat účinky vyrovnávacích opatření stanovených ke zmírnění následků reformy SZP na země AKT; a provést strategická hodnocení vlivu na životní prostředí na úrovni strategických dokumentů zemí, jak stanoví směrnice 2001/42.

V roce 2007 byla dokončena pouze 3 zeměpisná hodnocení týkající se AKT, zatímco v roce 2006 jich bylo dokončeno 7. Hodnotící jednotka úřadu EuropeAid řídí hodnocení nejen pro region AKT (GŘ pro rozvoj, DEV), ale také pro oblast zemí, které nepatří mezi státy AKT (GŘ pro vnější vztahy, RELEX), a také tematická a odvětvová hodnocení, která se většinou týkají obou oblastí, takže se počet dokončených hodnocení může každoročně lišit.

Proces odvětvových a tematických hodnocení samozřejmě trvá déle než rok a je běžné, že se počet dokončených hodnocení každoročně liší v závislosti na načasování zahájení hodnocení a složitosti postupu.

5.2. Rychlejší poskytování pomoci

Stejně jako v roce 2006 dosáhl ERF i v roce 2007 téměř všech stanovených finančních cílů.

Situaci lze shrnout takto:

Tabulka 5: Hlavní ukazatele výkonnosti ERF v období 2003–2007 (v milionech EUR)							
	2003	2004	2005	2006	2007		
					Cíl	Uskutečněno	
Celkové závazky	3 769	2 648	3 511	3 408	3 450	3 636	105 %
Individuální závazky	3 062	3 038	3 057	3 654	3 500	3 816	109 %
Platby	2 345	2 464	2 544	2 826	3 005	2 920	93 %

Závazky

Jak bylo vysvětleno výše v oddíle 2, bylo hlavním úkolem ERF v roce 2007 přidělit do konce roku 2007 všechny dostupné zdroje (z 9. ERF a převody z předchozích ERF). Tohoto ambiciózního cíle bylo dosaženo a poprvé za dobu existence ERF byly všechny dostupné prostředky přiděleny dříve, než vstoupil v platnost následující ERF. Závazky dosáhly v roce 2007 výše **3 636 milionů EUR** a přesáhly cíl ve výši **3 450 milionů EUR**, včetně částek, které byly do konce roku 2007 zrušeny a znovu přiděleny.

Smlouvy

Plnění smluv výrazně přesáhlo cíl pro rok 2007 ve výši **3 500 milionů EUR** a dosáhlo **3 816 EUR**, což je nový rekord ERF, který je výsledkem neustálého úsilí o zrychlení provádění roce 2007.

Ukazatele úřadu EuropeAid stanovily cílové úrovně, jichž má ERF dosáhnout při uzavírání smluv, takto:

% závazků, ke kterým jsou uzavřeny smlouvy	Cíle 2007	Stav k 31. 12. 2007
Závazky z roku 2003	97 %	96 %
Závazky z roku 2004	95 %	97 %
Závazky z roku 2005	80 %	72 %
Závazky z roku 2006	59 %	65 %
Závazky z roku 2007	27 %	30 %

S cílem zrychlit uzavírání smluv počítá finanční nařízení pro 9. ERF⁸ s použitím pravidla „d+3“ – individuální právní závazky musejí být uzavřeny nejpozději do tří let ode dne přijetí odpovídajícího finančního závazku Komisí. Výše uvedená tabulka odráží tuto situaci, přičemž zbývající individuální závazky z let 2003 a 2004 se většinou týkají částek přidělených na konečné audity a hodnocení nebo rezerv na nepředvídané položky.

Platby

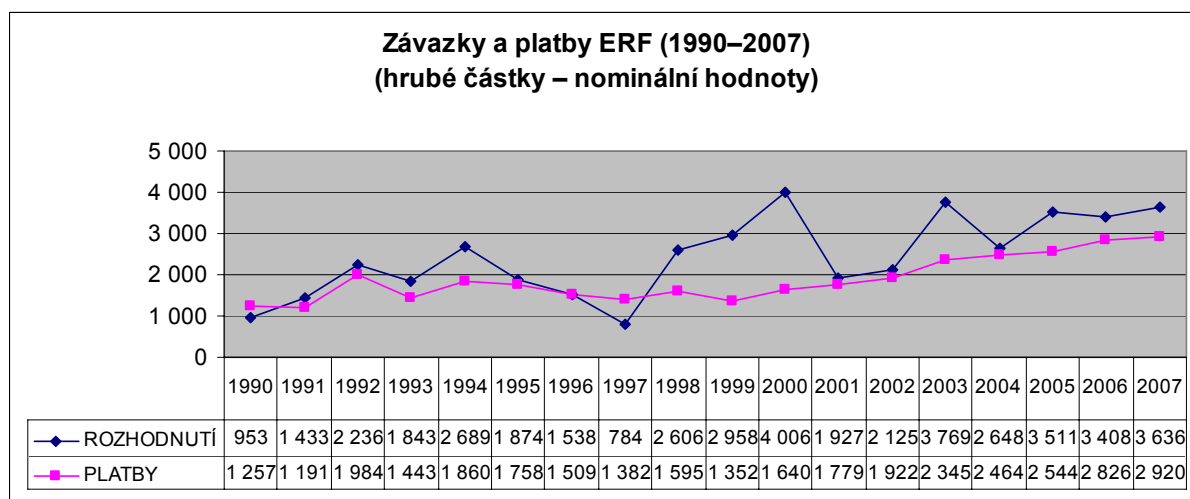
Platby ERF dosáhly výše **2 920 milionů EUR**, což je dosud nejvyšší dosažená částka (např. v roce 2006 šlo o 2 826 milionů EUR a v roce 2005 o 2 544 milionů EUR).

Původní cíl pro platby narok 2007 (**3 136 milionů EUR**) byl v kontextu říjnového sdělení Radě revidován a snížen na **3 005 milionů EUR**, aby se zohlednila mimo jiné skutečnost, že plánované platby, jako 100 milionů EUR pro program pro silně zadlužené chudé země a 40 milionů EUR pro svěrenecký fond pro infrastrukturu EU-Afrika, byly odloženy na rok 2008 z důvodu opožděného plnění podmínek pro vyplacení prostředků a také proto, že se očekávalo, že situace s nedostatečnými peněžními toky se bude ke konci roku zhoršovat. Skutečné platby dosáhly výše 2 920 milionů EUR, a kdyby nedocházelo k nedostatečným peněžním tokům, mohly být ještě téměř o 200 milionů EUR vyšší.

Celkové závazky i platby od roku 1990 stále stoupaly díky rychlejšímu provádění:

⁸

Úř. věst. L 83, 1.4.2003, s. 1.

- Zachovat neproplacené závazky (RAL) na stabilní úrovni, zaměřit se na smlouvy a na staré a spící závazky

5.2.1. Zachování celkových neproplacených závazků (RAL) na stabilní úrovni

Neproplacené závazky (neboli „RAL“, zkratka z fr. „reste à liquider“) je nutno zaplatit podle pravidel řádného finančního řízení. Komise pozorně sleduje celkové neproplacené závazky.

V průběhu roku 2007 se neproplacené závazky zvýšily z 10 281 milionů EUR na 10 579 milionů EUR (+2,9 %). Zvýšení neproplacených závazků oproti 1. lednu 2007 lze vysvětlit takto:

stav neproplacených závazků k 1. lednu 2007	10 281
plus nové celkové závazky v roce 2007	3 636
minus zrušené závazky	464
minus platby v roce 2007	2 920
plus příkazy k úhradě	45
stav neproplacených závazků k 31. prosinci 2007	10 579

Jak ukazuje výše uvedená tabulka, odvozuje se významný dopad na nárůst celkových neproplacených závazků od vysoké úrovně celkových závazků v roce 2007 (způsobené ustanovením o skončení platnosti ke konci roku 2007).

- Zaměření na provádění starých a spících závazků

Úsilí vynaložené v předchozích letech na zrychlení provádění nadále přináší dobré výsledky.

Například průměrný čas na provedení projektů – měřený poměrem neproplacených závazků vůči ročním platbám – klesl mezi lety 2001 a 2007 o více než 25 %:

Tabulka 6: Průměrná doba provádění projektů (poměr neproplacených závazků vůči ročním platbám) v letech						
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
4,96	4,5	4,2	4,0	4,1	3,6	3,6

V rámci přístupu k uvedení celkových neproplacených závazků na stabilní úroveň Komise pozorně sleduje staré a spící neproplacené závazky takto:

Tabulka 7: Vývoj starých a spících neproplacených závazků v období 2006 až 2007					
Ukazatel		Hodnota (mil. EUR)			Poznámka
Název	Definice	31.12.06	31.12.2007		
			Cíl	Uskutečněno	
Staré RAL	Prostředky, které byly vyčleněny na závazky před více než 5 lety, ale dosud nebyly vyplaceny.	822	860	903	Cíle v oblasti starých RAL bylo v podstatě dosaženo.
Spící RAL	Prostředky, které byly vyčleněny na závazky, ale déle než 2 roky k nim nebyly uzavřeny smlouvy ani nebyly vyplaceny.	276	250	100	Spící RAL se v roce 2007 snížily o více než 60 %.

Staré RAL a spící RAL činily 1,098 miliardy EUR na konci roku 2006 a 1,003 miliardy EUR na konci roku 2007, což představuje přibližně 10% pokles.

Bylo vynaloženo zvláštní úsilí na zrušení všech neproplacených závazků, které již nebyly potřebné, aby se mohly uvolněné prostředky vyčlenit na jiné závazky do konce roku 2007. Za tímto účelem stanovila Komise cíl pro zrušení závazků na konec března 2007. Tento ambiciózní cíl byl překonán.

Tato tabulka ukazuje výsledky dosažené v letech 2006 a 2007:

Tabulka 8: Rušení závazků ERF od 1.1.2006 do 31.3.2007				
Ukazatel	Definice	Částka (v mil. EUR)		
		2007		
		2006	Cíl (k 31.3.2007)	Uskutečněno (k 31.3.2007)
<i>Rušení závazků</i>	<i>Prostředky, které byly původně přiděleny, ale nebyly vyplaceny, jsou uvolněny a mohou být využity pro jiné program.</i>	689	391	464

Přílohy 1 a 4 pracovního dokumentu útvarů Komise ukazují podrobné rozčlenění vývoje nevyčerpaných prostředků od roku 2003 a celkovou výši zrušených závazků a příkazů k úhradě, stejně jako hrubé a čisté závazky a platby.

5.2.2. *Rovnoměrné rozložení závazků v průběhu celého roku (aby nedocházelo k nahromadění na konci roku)*

I přes vyšší počet rozhodnutí potřebných pro úplné přidělení závazků 9. ERF zůstala úroveň celkových závazků ERF provedených do konce září na 58 % procentech jako v předchozím roce.

5.2.3. *Stabex⁹*

V roce 2007 Komise pokračovala v provádění akčního plánu pro nástroj Stabex, jenž spočívá ve schvalování nových rámců vzájemných závazků, aby se zmobilizovaly nevyplacené prostředky v rámci nových programů upravených pro současné potřeby, přičemž cílem bylo podepsat všechny rámce vzájemných závazků do konce roku 2008. Níže uvedená tabulka ukazuje předběžný stav prostředků Stabex řízených Komisí ke dni 31. prosince 2007.

Tabulka 9: STABEX – stav v období 2006–2007 (v EUR)		
	2006	2007
Celkové dostupné prostředky (dohody o převodu + úroky)	2 703 475 370	2 741 845 131
Podepsané rámce vzájemných závazků	2 546 769 644	2 656 264 965
Prostředky, pro něž zbývá rámce vzájemných závazků podepsat (do 31. 12. 2008)	156 708 847	85 580 166
Mobilizované prostředky	2 065 612 214	2 154 826 786
Zajišťovací účty (které mají být vyplaceny do 31. 10. 2010)	191 602 109	99 609 288

Podle článku 212 Dohody z Lomé IV musejí vnitrostátní schvalující osoby zemí AKT čerpajících prostředky z nástroje STABEX předkládat výroční zprávu o finančním řízení prostředků Stabex. Při dokončování této zprávy se na některé z těchto zpráv za rok 2007 stále ještě čeká. Proto jakmile budou obdrženy a analyzovány všechny informace, bude poskytnuta podrobnější zpráva o provádění nástroje Stabex v roce 2007.

5.3. **Koordinace a sladění opatření s ostatními dárci**

– *Odvětvové zaměření ERF*

Rozčlenění výdajů ERF podle odvětví v roce 2007:

Tabulka 10: Závazky a platby ERF podle odvětví OECD-DAC v roce 2007 (v milionech EUR) (*)				
Odvětví	Závazky		Platby	
	v milionech EUR	% z celku	v milionech EUR	% z celku
Vzdělávání, zdravotnictví, voda, kanalizace	1 247	36 %	852	31 %
Doprava, komunikace, energetika	751	22 %	799	28 %
Zemědělství, rybolov, obchod, průmysl, cestovní ruch	373	11 %	274	10 %
Životní prostředí, další průřezová témata	324	9 %	156	5 %
Věcná pomoc a obecné programy pomoci (**)	461	13 %	557	19 %
Snížení dluhu	23	1 %	-	0 %

⁹ Stabex byl finanční nástroj vytvořený Lomskou úmluvou (články 186–212), jehož cílem bylo vyvažovat nestabilitu v příjmech států AKT z vývozu. Dohoda z Cotonou nahradila Stabex novým nástrojem Flex.

Další, včetně podpory na rekonstrukci	261	7 %	134	5 %
Administrativní náklady	50	1 %	61	2 %
Celkem	3 489	100 %	2 833	100 %

* Předběžné údaje

Dvoustranná a mnohostranná oficiální rozvojová pomoc a toky oficiální pomoci

Mírový projekt nebyl zahrnut: závazky = 147 milionů EUR, platby = 86 milionů EUR

Věcná pomoc a obecné programy pomoci ()**

	Závazky (v milionech EUR)	% z celku	Platby (v milionech EUR)	% z celku
z toho obecná rozpočtová podpora	415	12 %	455	16 %
z toho potravinová pomoc / programy pro zajišťování potravin a Stabex	46	1 %	136	4 %
Celkem	461	13 %	557¹⁰	19 %

– *Financování prostřednictvím mezinárodních organizací*

Smlouvy s agenturami OSN a skupinou Světové banky v roce 2007 dosáhly finančního objemu 432 milionů EUR, tj. 11,3 % celkového finančního objemu smluv v uvedeném roce. Tento podíl vykazuje v období 2005–2007 stabilní trend.

V roce 2007 Komise uzavřela smlouvy:

- ve výši 226 milionů EUR se Světovou bankou, z toho 150 milionů EUR na ochranu základních služeb v Etiopii, což zahrnuje poskytování základních služeb v základním a středním školství, zdravotnictví, zemědělství a v oblasti přírodních zdrojů a vody státní správou na nižší než celostátní úrovni a zároveň podporu a prohlubování transparentnosti a odpovědnosti při poskytování služeb;
- ve výši 205 milionů EUR s agenturami OSN, přesněji 71,5 milionu EUR s UNICEF, 47,6 milionu EUR s UNDP a 11,7 milionu EUR s FAO.

Počátkem roku 2007 byly s agenturami OSN dohodnuty společné pokyny pro předkládání zpráv uplatňované na probíhající smlouvy.

Příloha 5 pracovního dokumentu útvarů Komise uvádí podrobné údaje o smlouvách v roce 2007, platbách a částkách, které ještě různým agenturám OSN a Světové bance zbývá vyplatit.

5.4. Vytvoření podmínek pro účinné kontroly a zajištění odpovědnosti za finanční řízení

– *Podrobné sledování transakcí pomocí vybraných vzorků*

Kontrolní činnosti úřadu EuropeAid se zakládají na finančních nařízeních, jež se vztahují na rozpočet a na ERF. Cílem je vyvážený kontrolní systém, který umožňuje dosahovat cílů týkajících se legality, správnosti a řádného finančního

¹⁰ Tato částka zahrnuje údaje za Stabex i potravinovou pomoc, ale narozdíl od částky plateb 455 v tabulce 4 nezahrnuje vyrovnání ztráty, snížení dluhu a pomoc při mimořádných událostech.

řízení. Mechanismus primárního zajištění legality a správnosti spočívá v kontrolách prováděných u každé jednotlivé transakce před jejím schválením. Kontroly ex ante jsou důležité, neboť zabraňují chybám a nutnosti nápravných kroků ex post a pokrývají jak finanční, tak provozní hlediska transakcí.

Mechanismus primární kontroly je doplněn o kontroly ex post i dodatečné audity.

Poté, co kontrolní systém ex post prošel v roce 2005 strukturálními změnami a v roce 2006 vylepšením metodiky, nebyl v roce 2007, který byl spíše rokem konsolidace předchozích změn, dále měněn.

Cílem je provádět kontroly ex post u 1 % transakcí úřadu EuropeAid (platby, splacené pohledávky a zúčtování transakcí předběžného financování za ERF a rozpočet dohromady), existuje však minimální prahová hodnota pro absolutní počet operací, jež mají být zkontrolovány. Každá transakce je zkoumána s cílem zjistit systémové problémy a zjistit a opravit jakékoli finanční nesrovnalosti, jež by mohly vést k vyplacení, splacení nebo zúčtování příliš nízkých nebo příliš vysokých částek.

Ze základního souboru 18 718 transakcí bylo ke kontrole vybráno 142 transakcí (0,75 % z celkového počtu) o hodnotě 961 027 683 EUR. Kontroly všech transakcí ze vzorku měly být dokončeny do konce dubna 2008, přičemž se ukazuje, že celkový počet chyb je poměrně nízký a že chyby nemají významnější finanční dopad.

Tabulka 11: Kontroly transakcí provedené ex post v roce 2007 (ERF a rozpočet) – stav v únoru 2008		
	Počet transakcí	% z celkového počtu transakcí
Transakce celkem	18718	100 %
Transakce s naplánovanými kontrolami	142	0,75 %
– kontroly byly dokončeny (transakce leden–říjen 2007)	119	0,63 %
– kontroly by měly být dokončeny do konce dubna 2007 (transakce červenec–prosinec 2007)	23	0,12 %

Komise rovněž:

- provedla ex post kontroly 26 transakcí, které schvalující osoba provedla i přes výhrady úředníka provádějícího finanční ověření; 11 se týkalo plateb, zbytek otázek v oblasti smluv a zadávání zakázek. Postup obcházení se v roce 2007 užíval méně než v roce 2006 (39 transakcí);
- prověřila transakce a interní kontroly na místě ve třech delegacích AKT vybraných na základě analýzy rizik. Pro lepší harmonizaci v rámci ústředí se v tomto roce přezkoumává zadání těchto misí. Obvykle se plánují 4 mise pro ověření na místě. V roce 2007 byly provedeny tři z plánovaných čtyř misí, a to v Angole, Demokratické republice Kongo a v Guineji-Bissau.

– Roční auditní plány

Provádění ročního auditního plánu sestaveného po posouzení rizik je odpovědností příslušných útvarů, v ústředí i v delegacích. Jeho cílem je poskytnout druhou záruku, která doplní záruku poskytovanou povinnými audity. Audity jsou tak plně začleněny do celého cyklu řízení projektu.

Aby se posílila ústřední kontrola auditních činností, provádí úřad EuropeAid analýzu auditních zpráv, které byly dokončeny v průběhu roku a které se týkají auditů zahrnutých do ročního auditního plánu. Hlavní zjištění za rok 2007 ukázala dobrou záruku toho, že, obecně řečeno, byly prostředky vynaloženy v souladu s podmínkami dohod a že interní kontroly zajistily prevenci a odhalování chyb, nesrovnalostí a podvodů.

Vzhledem k různorodosti auditních zpráv bylo jejich srovnání obtížné. Standardizované zadání zveřejněné úřadem EuropeAid v září 2007 tuto různorodost vyřeší a zvýší kvalitu zpráv (neboť konkrétní cíle s úkoly, jež mají být provedeny, jsou v zadání podrobně uvedeny) a umožní jejich srovnání (budou mít stejný základ).

– *Soulad se čtyřmi pilíři*

Analýza souladu postupů mezinárodních organizací s mezinárodně uznávanými normami byla provedena u Světové banky a dvanácti agentur OSN (UNDP, WHO, FAO, UNHCR, UNFPA, WFP, UNMAS, UNCTAD, UNRWA, UNICEF, IFAD a UNOPS) i u dalších mezinárodních organizací včetně regionálních organizací států AKT. Analýzy OSN se týkají více než 97 % příspěvků úřadu EuropeAid organizacím, které podepsaly finanční a správní rámcovou dohodu.

Výsledky této analýzy jsou uspokojivé a ukazují, že organizace obvykle plní standardy stanovené čtyřmi kritérii článku 53d finančního nařízení o souhrnném rozpočtu (účetnictví, audit, vnitřní kontrola, zadávání zakázek). Prokázaly-li analýzy, že některé regionální organizace AKT nesplňují stanovené standardy úplně, byly dohody s těmito subjekty před podpisem odpovídajícím způsobem upraveny.

5.5. Aktivní politika lidských zdrojů a zlepšení interních postupů

– *Provádění aktivní politiky lidských zdrojů*

Po posouzení pracovního zatížení AIDCO bylo možno zaměstnat v roce 2007 v ústředí dalších 11 smluvních pracovníků. Tím se sice odstranila personální omezení, pracovní zátěž pracovníků ředitelství C však nadále zůstává vysoká. Delegace ve státech AKT dále pracovaly i přes značná personální omezení.

Tabulka 12: Procento volných míst v úřadu EuropeAid: ředitelství pro AKT v ústředí a delegace v AKT, 2006–2007			
Sídlo	Kategorie zaměstnanců	Procento volných míst na konci roku	
		2006	2007
Delegace AKT	Úředníci	7 %	4 %
	Ostatní pracovníci	9 %	10 %
Ústředí (ředitelství pro AKT)	Úředníci	0 %	2,6 %
	Ostatní pracovníci	1 %	4,4 %

Vyšší procento volných pracovních míst na konci roku má zejména vzhledem k probíhajícím náborům frikční (dočasný) charakter.

– *Další rozvoj informačních systémů a zlepšení účetních systémů*

S cílem vyřešit přetrvávající obtíže při dokončování začleňování ERF do Společného informačního systému pro oblast vnějších vztahů (CRIS) a do systému aktuálního účetnictví Komise (ABAC) byl zaveden zvláštní akční plán, aby se dosáhlo provozuschopného stavu od začátku roku 2009. Dochází ke stále rychlejšímu rozvoji všech modulů, plánují se školení a očekává se, že celý systém bude funkční brzy po uzavření účetnictví za rok 2008.